

Z cizích revuí.

PEŠADISKI GLASNIK, 1932, čís. 4.

Brig. gen. M. V. Nikolić: Co má dělostřelec věděti o obranném boji praporu.

Článek je pokračováním autorovy úvahy o tom, co má věděti dělostřelec o útočném boji praporu, uveřejněné v 2. čísle PG. tohoto ročníku. Autor především čtenáře dělostřelce obšírně seznamuje s organizací a použitím prostředků obrany, palby, terénu a manévru, dále popisuje činnost velitele praporu a jednotky, když nepřítel za svého útoku postupně zkracuje vzdálenost, dělící jej od obránce. Jak vysvítá již z nadpisu, jimž je objasněn i vlastní účel článku, vidí autor v důkladné vzájemné znalosti vlastností, potřeb a podmínek obou akcí nejdůležitějších zbraní jedinou bezpečnou záruku pro těsnou spolupráci jejich v boji, jak oboustranně bylo prokázáno za obou balkánských válek i za války světové. Nestačí jen všeobecná informace, nýbrž důkladné a podrobné studium způsobu boje sesterské zbraně.

Brig. gen. Svet. Džukić: Důstojnické hlídky u pěchoty.

Autor rozbírá nejprve ustanovení jihošlovanského Cvičebního a Polního řádu o průzkumu a hlídkách a navrhuje místo mnoha různých názvů zavést jediný „průzkumná hlídka“, ať jsou vysílány kteroukoli zbraní, s velitelem kterékoli hodnosti a na kteroukoli vzdálenost. (Jako maximum udává vzdálenost 5—10 km a sílu 10—20 mužů.) Činnost hlídky popisuje autor shodně s ustanoveními jugoslávských

služebních předpisů, která interpretuje a provází bližšími vysvětlivkami. Jako nadšený pěšák souhlasí v závěru s plk. Ecochardem: „Mládež, která se dovede nadchnouti vynikajícími výkony a smyslem pro povinnost, vždycky ráda vstupovala a vstupuje do řad pěchoty. Silný národ ctí svou pěchotu a váží si ji. Jako je pěchota královnou zbraní, je „pěšačeni“ a pěchotní závody perlou moderních a klasických olympiád, nejzajímavějším odvětvím sportu.“ V námáhách své zbraně nalézá důstojník pěchoty nejlepší přípravu k tvrdým požadavkům hlídkové služby.

Pplk. D. Ž. Andjelković: Francouzská střelecká škola v Chalonsu.

Autor si odnesl ze zkušené ve francouzské střelecké škole mnoho dojmů a poznatků a seznamuje s nimi čtenáře v obsáhlém článku. Střelecká škola v Chalonsu je určena — kromě informačních kursů pro velitele praporu — pro velitele rot a pro starší velitele čet, kteří ji ve dvou tříměsíčních turnech (březen—červen a září—prosinec) absolvují. Má za účel technicky zdokonaliti frekventanty, což se děje čistě prakticky; v čele školy je plukovník, jenž s pobočníkem a 8 učiteli řídí a provádí výcvik důstojníků-žáků. Jako instrukční jednotky používá škola praporu 106. p. pl., v posádce ubytovaného. Vyučovací předměty jsou: zbraně pěchoty, výcvik ve střelbě z pušky, z pistole, ve vrhu a ve střelbě granátů, výcvik ve střelbě z lehkého a těžkého kulometu, doprovodné zbraně (děla 37 mm a minomet), taktické použití útočné vozby, balistika, služba průzkumná a spojovací, kreslení topografických a panoramatických náčrtů. Po technické stránce upozorňuje autor na metody speciálních střelb z těžkého kulometu (nepřímá a proti letadlům) a výcviku ve střelbě a použití zbraní, jimiž jsou opatřeny tanky; způsob taktického výcviku ilustruje podrobným popisem dvou cvičení s námětem jednak obranným, jednak útočným. V závěru srovnává organizaci a způsob školení francouzské a jihoslovanské střelecké školy, v níž je náčelníkem štábu.

Pplk. Pavao Begović: Pěchotní dělostřelectvo.

V pokračování své studie analyzuje autor požadavky pěchoty na její těžké zbraně. Pěchota potřebuje pěchotní dělo, dále těžkou zbraň protitankovou a pak protiletadlovou. Všem trojím požadavkům nelze vyhověti v konstrukci jednoho typu zbraně, neboť jak působení a činnost, tak i balisticko-konstruktivní vlastnosti těchto zbraní se navzájem vylučují. Řešiti dva úkoly (na př. střelbu na pěchotu a na obrněné cíle) se již zdařilo konstruováním děla-kulometu o 2 hlavních, kteréžto pokusy budou popsány v dalších částech.

Přk. P. Z. Pavlović: Nejnutnější znalosti pěšákovy o dělostřelectvu.

Autor varuje v článku přede dvěma vadnými extrémy, jichž se namnoze velitelé dopouštějí, a to tím, že „se buď dělostřelectvo ponechává samo sobě, aby pěchotu podporovalo, jak dovede a může, anebo se prostě vháni až do rojnice“. Jeho podrobná úvaha naprosto praktického rázu se zabývá dělovou municí, bezpečnostním pásmem dělové palby, způsoby podpory pěchoty, druhy dělové palby, prováděním vlastní střelby, podmínkami žádosti o střelbu nebo rozkazu pro střelbu a předpoklady pro její uskutečnění (v míru odhaduje autor čas od žádosti až po první ránu na 45 min.). V dalších kapitolách probírá obtíže podpory pěchoty za přibližování a za zjednávání dotyku, uvádí denní palební průměry (na baterii lehkých a horských kanonů 1200, na baterii houfnic 800 střel), podává údaje o spotřebě a zásobování municí a v závěru řeší otázku spojení s pěchotou, při čemž žádá především na velitelském sboru obou zbraní spojení duševní, spojení odbornými znalostmi vzájemnými, na materiálních pojítkách pak spolehlivost funkce.

Kpt. II. tř. D. M. Radojevič: Jeden z názorů o organizaci a způsobu výcviku spojovacích jednotek u pěších pluků.

Důležitost styku a spojení je všeobecně uznávána, ale ne tak vždy speciální potřeby jednotek ji konajících. Tyto potřeby třídí autor podle těchto činitelů: velitelský a cvičitelský sbor, mužstvo, materiál a prostředky, způsob výcviku spojovacích čet a rot. Nelze se tedy diviti, že specialisté někdy selžou, jestliže chybí některá z podmínek. Na velitelský a cvičitelský sbor a na mužstvo spojovací čtyry jsou kladeny značné požadavky. Jakýkoli nedostatek, ať rázu organizačního, duševního nebo tělesného, odrazí se logicky na stupni výcviku. Materiálu musí být dostatek a je lépe, když je ho pečlivě používáno, než aby se kazil pod vrstvou prachu ve skladističích. Co se týká výcviku, je třeba v prvních šesti nedělích vycvičiti vojáka (základní výcvik) a teprve v dalším období tvořiti z něho odborníka. I odborný výcvik musí se konati postupně, neboli základní výcvik se prohlubuje, kdežto speciální se koná zprvu jen po 3—4 hodinách týdně. Až v 8.—10. týdnu převládá odborný výcvik nad pěším.

Kpt. II. tř. D. S. Zobenica: Činnost tanků v zimě.

Autor, velitel roty tanků, po rozboru vlivu mrazů a sněhu na činnost obrněných vozidel vůbec, dochází k závěru, že mráz a sníh omezují, ba ochromují bojovou pohotovost tanků a snižují jejich pohyblivost o 30—50 %, při čemž o tentýž poměr stoupá spotřeba pohonných hmot. Ač i při hloubce sněhu 10 cm je pohyb pásu ztížen, při hloubce větší nad 50 cm je delší postup téměř nemožný. Při větších přesunech tankových jednotek je lépe opatřiti je letadlovými lyžemi a k přesunu použiti traktorů, jež v tomto případě mohou vzíti do vleku dva malé tanky („tančíky“).

V. Burman: Problém mechanisace a její vliv na pěchotu jako hlavní zbraň.

Autor seznamuje čtenáře se závěry návrhů gen. Fullera a plk. Crofta (soutěž „Royal United Service Institution“ 1919), návrhů sice již z r. 1919, avšak podle názoru pisatelova dosud pozoruhodných. Croft navrhuje zrušit jezdeckto, jehož úkoly převezmou obrněné automobily, obsazené pěchotou, vyřadit pěchotní děla a těžké kulomety z organizačního rámce pěchoty a vytvořit motorisované jednotky dělové a kulometné k její podpoře, dopravovat pěchotu už na bojiště nákladními auty a motorisovat trén. Gen. Fuller, vycházející ze statistických dat o ztrátách za světové války, navrhuje takto mechanisaci vojska: „První potřebou vojáka je žítí, a proto potřebuje zásobování (mech. zásobování), druhá záleží v jeho ochraně za postupu (motorisace děl) a třetí nutnost: uchovati jeho síly pro boj, aby zvítězil“ (motorisace pěchoty, působící změny i v její organizaci: část jako posádka tanků, zbytek jedoucí na obrněných traktorech je určen k obsazení, čištění a udržení dobytého terénu). Jak je vidět ze stručného záznamu myšlenek obou autorů, nedovedli se pro krátkost doby osvoboditi ze zajetí názorů, získaných v posícní válce 1915—18. Kritiku této „teorie mechanisace“ ohlašuje autor v příštím pokračování.

Kpt. II. tř. N. A. Knežević: Jednotky plamenometů.

Překlad stejnojmenného článku kpt. žen. voj. Izza Attilia ze zářijového čísla „Rivista militare Italiana“.

V „Poznámkách a novinkách“ jsou popsány a čtenými vyobrazeními doprovázeny: kulomet Hotchkiss, ráže 25 mm a 37 mm, holandské pěchotní dělo L/30 ráže 47 mm a houfnice L/13 a L/14 (tov. „Siderius“) a švédské pěchotní dělo Bofors M. 31 ráže 75 mm.

Jako poslední článek jest otiskena řeč velitele kursu pro důstojníky pěchoty, brig. gen. Mil. Nikoliče, pronesená při odhalení pomníku v kalinovickém táboře,

mohly prvního velitele poválečné pěchotní střelecké školy, plk. Velibora Trebinjce, který náhle zemřel v tomto výcvikovém středisku 5. října 1922 při výkonu služby a který se první zasloužil o vybudování tohoto významného učiliště jiho-slovanské armády.

V „Doslovu“ oznamuje redakce, děkujíc všem dosavadním spolupracovníkům a odběratelům za přízeň, že „Pešadiski glasnik“ podle rozkazu ministerstva vojska a námořnictva přestává tímto číslem po 11 letech samostatně vycházeti stejně jako „Artileriski glasnik“ a že od 1. ledna 1933 oba časopisy splynou v „Pešadisko-artileriski glasnik“ jakožto odborně vědecký orgán velitelství kursů pro důstojníky hlavních zbraní.

Škpt. J. M. Smaza l.

INFANTRY JOURNAL, ročník 1932. (Dokončení.)

Září-říjen 1932.

Střelba bez kulometů. (Npor. W. T. Gayle.)

Do kovové tuby, umístěné vedle chladiče kulometu, je veden proud. Stisknutím spouště se proud zapne. Zaostrěná světelná skvrna se stýká v cíli s prodlouženou záměrnou. Redukované vzdálenosti i figury. Omyl v míření je tím střelci názorný.

Listopad—prosinec 1932.

Činitelé životní důležitosti ve světové válce. (Ponocrates.)

Ať patříme ke škole věřící v úplnou mechanisaci armád nebo k té, která se přiklání k organisaci z minulé války, neb k jiné, hájící něco mezi těmito extrémly, každý bude souhlasit, že válka se rozhodne počty mužů, průmyslem, surovinami (v to jsou zahrnuty potraviny).

Nepřihlížíme-li k Číně (desorganisace), k Indii (velká většina nebojovníci), Rusku (ohromné vzdálenosti, klima) jsou svými početnými stavy nejdůležitější mocnosti USA, Britská říše, Japonsko, Německo, Francie, Itálie. Mají také největší průmysl.

Pro Spojené státy nejsou volné mořské cesty nutností k jejich existenci, třeba mohou býti nutností k jejich prosperitě. Pro mnohé prameny surovin jsou pro Anglii volné mořské cesty důležité. Japonsko má nedostatek mnoha surovin. Německo je hodně soběstačné. Svým chemickým průmyslem prokázalo v poslední válce ohromnou kapacitu v náhradě scházejícího materiálu. Francie nemá takovou chemickou produkci. Při volném moři má však náhradu v koloniích. Itálie musí importovati i potraviny pro část obyvatel. Má nedostatek skoro ve všech důležitých surovinách. Bez volného moře nebo velikých válečných zásob nebude schopna, aby se odvážila veliké války.

Spojené státy aspirují a bezpochyby dosáhnou rovnosti mořských sil s největší mořskou državou — Anglií. Mají však poměrně málo zámořských základů. Britská říše má ještě největší loďstvo a základny ve všech dílech světa. Japonské loďstvo směřuje k svrchovanosti v domácích vodách. Německo jako námořní moc bylo ochromeno versailským mírem. Francie a Itálie mají loďstva daleko menší než Anglie a Amerika.

Tak je celková moc rozdělena na 6 velmocí. Spojeným státům schází zámořské základny, Britské říši soustředění a proto je citlivá k mořským cestám. Německu není dovolen výcvik ozbrojených sil. Francie zneklidněna nedostatkem porodů (v r. 1927 přebytek porodů nad úmrtími 70.000, v Itálii 457.000). Japonsku chybějí suroviny. Itálie má vážný ekonomický problém.

Pro budoucnost se převaha Spojených států pravděpodobně více vyjádří. Závislost Velké Británie na mořských komunikacích bude větší. Otázka populační ve

Francii, nedostatek surovin v Japonsku a v Itálii budou pravděpodobně citelnější rok od roku. Nedostatek ozbrojených sil v Německu se může zmírniti, přikročí-li druhé mocnosti k určité míře odzbrojení. Pro budoucnost se tedy dá předpokládati, že mohutnost mořských sil bude ještě důležitější než dosud. Plk. Malec.

Literární přehled.

Major G. Loustau-Lacau: *Echos tactiques de l'Etranger: Infanterie et chars de combat.* (Charles Lavauzelle et Cie, Paris, 431 stran, 20 frs.)

Autor knihy je stálým kronikářem „Revue d'Infanterie“ a zaznamenává téměř v každém čísle nové taktické názory a novoty v organizaci, výzbroji a výcviku pěchoty a tanků, jak se objevují ve vojenských revuích Německa, Anglie, Ameriky a států, v kterých se mluví španělsky.

V této knize shrnul své příspěvky z *Revue d'Infanterie* z let 1928, 1929 a 1930; knihy obsahující příspěvky z dalších let budou následovat.

Kniha je uspořádána chronologicky, vzadu je však udán obsah látky jednotlivých článků a poznamenány měsíční kroniky, jichž je celkem 29, které je obsahují. V obsahu je látka shrnuta do těchto hlavních odstavců:

Obrana proti tankům a protitankové zbraně, výzbroj pěchoty, tanky, protiletadlová obrana pěchoty, použití dýmových střel, horská válka, pěchota a tanky v koloniích, výcvik a morální výchova pěchoty, mechanisace a mechanické jednotky, těžké kulomety, organizace pěchoty, pojítka.

Jak je vidět z tohoto obsahu, všímá si autor v svých kronikách hlavně věcí, které nejsou v jednotlivých státech jednotně řešeny, a otázek, které jsou v popředí zájmu všech armád. Vidíme to

ještě lépe z obsahu odstavců; na př. u těžkých kulometů si všímá téměř výhradně jejich použití v útoku, v organizaci pěchoty upoutává hlavně jeho pozornost organizace jejich malých jednotek, ve výzbroji pěchoty se zabývá hlavně lehkým kulometem a doprovodnými zbraněmi.

Vývoj těchto všech otázek v Německu je ovšem v popředí jeho zájmu a pozornosti, ale otázky, v jejichž řešení se nejvíce pokročilo v jiných státech, jsou zaznamenány v měsíčních kronikách z vojenské literatury právě těchto států (tanky, motorisace a mechanisace téměř výhradně z literatury anglické a americké, protitankové zbraně naopak zase hlavně z vojenských revuí německých atd.). Je tedy výběr z cizích vojenských revuí proveden velice pečlivě a účelně.

Autor se však nespokojuje jen suchým zaznamenáváním cizích názorů a myšlenek; zaujímá ke každému názoru a otázce své stanovisko, nebo srovnává cizí názor s francouzským, komentuje jej a činí to naprosto nestranně, věcně a jasně, slohem živým a poutavým, takže jeho kroniky cizích vojenských revuí v „Revue d'Infanterie“ budí ohlas a komentáře ve Francii a v cizině.

Poněvadž tato kniha shrnuje vývoj všech důležitých otázek pěchoty a tanků v cizích státech za 3 léta 1928—1930, je důležitá pro každého důstojníka pěchoty a lze ji co nejvíce doporučit všem našim důstojníkům. Rč.

Různé zprávy.

Protiletadlové kulomety Hotchkiss. Továrna „Hotchkiss“ vyrobila v posledních letech několik zajímavých typů protiletadlových kulometů ráže 13,2, 25 a 37 mm.

Kulomet ráže 13,2 mm: je lehká a dobře ovladatelná zbraň s velkou průbojností (na 200 m prorazí střela 3 cm ocelový pancíř, na 3000 m pronikne ko-

vovými součástkami leteckého motoru). Počáteční rychlost je 800 m rychlost palby 450 ran za minutu. Střela váží 52 g, celý náboj 122 g, náboje jsou buď v krabicových zásobnících po 30 nebo v kovových pásech po 15 a 20. U zbraně se užívá automatického zaměřovače, přenášejícího prvky střelby získané dálkoměrem a zvukoměrem. Pro kulomet byly vyrobeny 4 druhy podstavce: